

Finanční gramotnost

Ing. Kateřina Tomšíková

Výpočty daní

Plnění státního rozpočtu za r. 2014

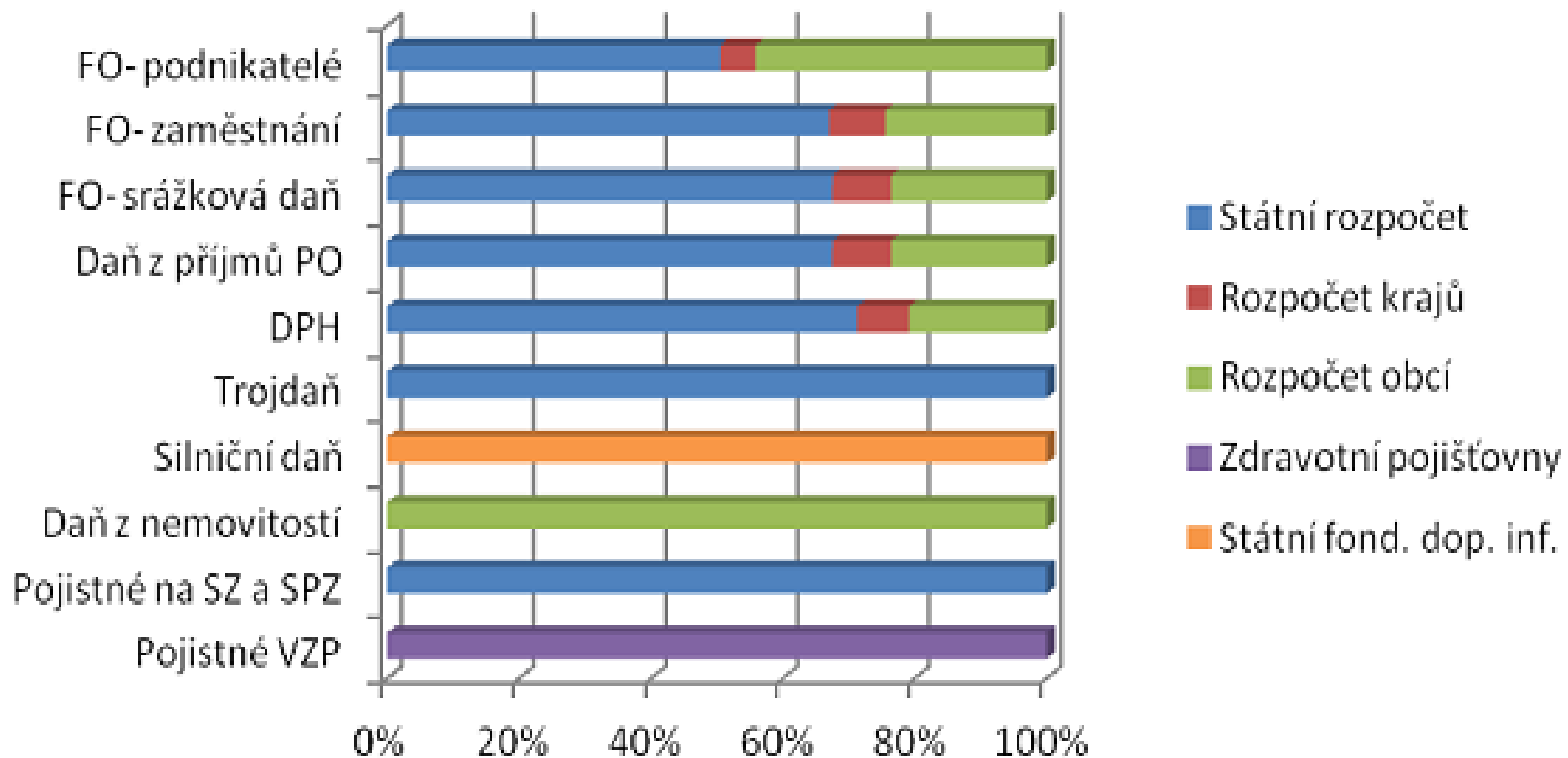
Příjmy	mil. Kč	%	Výdaje	mil. Kč	%
Pojistné sociální	382 928	34	Sociální dávky	509 406	42
DPH	230 245	20	Platy	96 583	8
Spotřební daně	134 017	12	Neinvestiční nákupy	112 831	9
Daň z příjmů FO	98 217	9	Neinvestiční transfery soukromým subjektům	58 576	5
Daň z příjmů PO	89 373	8			
Ekologické daně	1 692	0,2	Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům	277 832	23
Správní poplatky	1 599	0,1			
Majetkové daně	9 419	0,8			
Ostatní daňové příjmy	5 026	0,4	Transfery do zahraničí	42 936	4
Celkem daňové příjmy	952 518	85	Ostatní neinvestiční výdaje	1 938	0,1
Nedaňové příjmy	41 956	4			
Kapitálové příjmy	4 947	0,4	Kapitálové výdaje	111 507	9
Přijaté transfery	134 405	11			
Celkem příjmy	1 133 826	100	Celkem výdaje	1 211 609	100
Rozdíl příjmů a výdajů	- 77 782				

Rozdělení daní

Nepřímé	Přímé
<p data-bbox="78 187 1098 425">Nepřímé</p> <ul data-bbox="78 187 1098 425" style="list-style-type: none"> • platíme je při každém nákupu zboží a služeb, jsou součástí jejich ceny, • uhradíme je prodávajícímu, který má povinnost daně odvést. <p data-bbox="517 458 708 505">Zástupci</p> <p data-bbox="78 522 180 565">DPH</p> <ul data-bbox="78 586 1136 753" style="list-style-type: none"> • univerzální • vybírají se při prodeji téměř všech druhů zboží a služeb <p data-bbox="78 775 389 822">spotřební daň</p> <ul data-bbox="78 843 945 951" style="list-style-type: none"> • selektivní • vybírá se jen u vybraných druhů zboží <p data-bbox="78 972 958 1079">daň ze zemního plynu, z pevných paliv a z elektřiny</p> <ul data-bbox="78 1100 772 1208" style="list-style-type: none"> • selektivní • k ochraně životního prostředí	<p data-bbox="1179 187 2181 294">Přímé</p> <ul data-bbox="1179 187 2181 294" style="list-style-type: none"> • každý poplatník podává na finančním úřadě daňové přiznání a daň přímo uhradí. <p data-bbox="1595 458 1786 505">Zástupci</p> <p data-bbox="1179 522 1671 569">daně z příjmů FO a PO</p> <ul data-bbox="1179 586 2155 694" style="list-style-type: none"> • důchodové • platí je poplatníci podle výše svého příjmu <p data-bbox="1179 715 1671 762">daň z nemovitých věcí</p> <ul data-bbox="1179 779 1480 826" style="list-style-type: none"> • majetková <p data-bbox="1179 843 1730 891">daň z nabytí nemovitostí</p> <ul data-bbox="1179 908 1480 955" style="list-style-type: none"> • majetková <p data-bbox="1179 972 1467 1019">daň darovací</p> <ul data-bbox="1179 1036 1951 1143" style="list-style-type: none"> • majetková • od r. 2014 součástí daně z příjmů <p data-bbox="1179 1158 1434 1205">daň silniční</p> <ul data-bbox="1179 1222 1480 1269" style="list-style-type: none"> • majetková <p data-bbox="1179 1286 1449 1333">daň dědická</p> <ul data-bbox="1179 1350 1900 1398" style="list-style-type: none"> • majetková, od r. 2014 zrušená

Kam plynou daně

Rozpočtové určení daní

Základní pojmy

- **poplatník** = fyzická či právnická osoba z jejíchž peněz je daň placena
- **plátce** = fyzická či právnická osoba, mající ze zákona povinnost odvést peníze státu
- **základ daně** = částka, ze které se určitým procentem vypočítá odváděná daň
- **daň** = vypočtená částka, kterou plátce odvádí FÚ
- **sazba daně** = procentem vyjádřený poměr daně k základu daně
- **daně důchodové** = platí je poplatníci podle výše svého příjmu
- **daně majetkové** = platí je poplatníci podle druhu a velikosti svého majetku
- **daně univerzální** = jsou vybírány při prodeji téměř všech druhů zboží a služeb
- **daně selektivní** = jsou vybírány pouze u vybraných druhů zboží

DPH – daň z přidané hodnoty

- Jedná se o nepřímou daň, je součástí ceny výrobku či služby.
- Cenu včetně daně uhradíme prodávajícímu, který má povinnost daň odvést státu.
- Jedná se o univerzální daň, která zatěžuje (předmět daně) všechno zboží a služby, které jsou předmětem obchodu.
- DPH vybírají finanční úřady.

Plátce a poplatník DPH

Plátce

- Povinně se jako plátci musí registrovat podnikatelé (FO i PO), jejichž obrat za posledních **12 kalendářních měsíců byl vyšší než 1 000 000,- Kč**.
- Ostatní právnické a fyzické osoby, které se chtějí stát dobrovolnými plátcí DPH.

Poplatník

- všichni kupující.

Historie české DPH

Období	Základní sazba	Snížená sazba	Druhá snížená sazba
1. 1. 1993 – 31. 12. 1994	23 %	5 %	–
1. 1. 1995 – 30. 4. 2004	22 %	5 %	–
1. 5. 2004 – 31. 12. 2007	19 %	5 %	–
1. 1. 2008 – 31. 12. 2009	19 %	9 %	–
1. 1. 2010 – 31. 12. 2011	20 %	10 %	–
1. 1. 2012 – 31. 12. 2012	20 %	14 %	–
1. 1. 2013 – 31. 12. 2014	21 %	15 %	–
1. 1. 2015 –	21 %	15 %	10 %

Sazby DPH v evropských zemích

Země	Sazba základní %	Sazba snížená %	Země	Sazba základní %	Sazba snížená %
Belgie	21	6; 12	Maďarsko	27	5; 18
Bulharsko	20	9	Malta	18	5; 7
ČR	21	15; 10	Německo	19	7
Dánsko	25	-	Polsko	23	5; 8
Estonsko	20	9	Portugalsko	23	6; 13
Finsko	24	10; 14	Rakousko	20	10, 12, 13
Francie	20	2,1; 5,5; 10	Rumunsko	20	5; 9
Holandsko	21	6	Řecko	23	6; 13
Chorvatsko	25	5;13	Slovensko	20	10
Irsko	23	4,8; 9; 13,5	Slovinsko	22	9,5
Itálie	22	4; 10	Španělsko	21	4; 10
Kypr	19	5; 8	Švédsko	25	6; 12
Litva	21	5; 9	Velká Británie	20	5
Lotyšsko	21	12	Island	24	11
Lucembursko	17	3; 8; 14	Norsko	25	10; 11; 15
			Švýcarsko	8	2,5; 3,8

Výpočet daně - 4 typy vztahů

1. Neplátce prodává neplátcí DPH

nákupní cena materiálu bez daně	10 000,-
<u>hodnota přidaná našim podnikem</u>	<u>5 000,-</u>
cena pro odběratele (naše prodejní cena)	15 000,-

- Stát v tomto případě nemá DPH ani od našeho dodavatele, ani od našeho podniku.

Výpočet daně - 4 typy vztahů

2. Plátce DPH prodává neplátcí DPH

nákupní cena vstupů bez daně	10 000,-	
<u>DPH na vstupu (21 %)</u>	<u>2 100,-</u>	<u>FÚ = 2 100,-</u>
nákupní ceny s daní	12 100,-	
<u>hodnota přidaná naším podnikem</u>	<u>5 000,-</u>	
cena pro odběratele (naše prodejní cena)	17 100,-	

- Stát v tomto případě má DPH 2 100 Kč od našeho dodavatele.
- Tato situace je pro náš podnik **nevýhodná** – **zvyšuje cenu** pro odběratele, ale náš podnik **DPH nemusí odvádět**.

Výpočet daně - 4 typy vztahů

3. Neplátce DPH prodává plátcí DPH

<u>nákupní cena materiálu bez daně</u>	<u>10 000,-</u>
hodnota přidaná naším podnikem	5 000,-
cena bez DPH	15 000,-
<u>DPH na výstupu (odvede náš podnik)</u>	<u>3 150,- FÚ = 3 150,-</u>
cena pro odběratele (naše prodejní)	18 150,-

- Pro plátce DPH je nákup od neplátce **nejméně výhodný**.
- Plátce musí **sám daň odvést**, DPH, kterou přičítá k ceně, **zvyšuje cenu** víc než v předchozím případě, díky vyšší ceně klesá zájem o výrobek.
- Stát má DPH od našeho podniku.

Výpočet daně - 4 typy vztahů

4. Plátce DPH prodává plátcí DPH

Nákupní cena bez DPH	10 000,-	
<u>DPH na vstupu</u>	<u>2 100,-</u>	<u>FÚ = 2 100,-</u>
nákupní cena bez DPH	10 000,-	
hodnota přidaná naším podnikem	5 000,-	
daňový základ našeho podniku	15 000,-	
<u>DPH na výstupu našeho podniku</u>	<u>3 150,-</u>	<u>FÚ = 3 150 – 2 100 = 1 050</u>
cena pro odběratele (prodejní)	18 150,-	

- Podnik odvede méně o DPH na vstupu.
- I když prodejní cena je stejná jako v předchozím případě, zůstává podniku více peněz.

Spotřební daň

- Nepřímá (celou cenu včetně daně zaplatíme prodávajícímu), selektivní (vybírání se jen u vybraných druhů zboží)
- Výrazně podražuje výrobky a započítává se do základu daně pro výpočet DPH.
- Od 1. ledna 2004 převzaly správu spotřebních daní od finančních úřadů celní úřady.
- **Předmětem daně jsou**
  - minerální oleje (benzín, nafta, olej)
  - líh a lihoviny
  - pivo a víno
  - tabákové výrobky

Množstevní vymezení osobní spotřeby v EU

Tabák	Limit osobní potřeby/os
Cigarety	800 ks
Krátké doutníky	400 ks
Doutníky	200 ks
Tabák	1 kg
Alkohol	Limit osobní potřeby/os
Lihoviny	10 l
Aperitivy	20 l
Víno	90 l (max 60 l šumivého)
Pivo	110 l
Pohonné hmoty	množství dopravované v běžných nádržích zvýšené o 20 l

Sazby spotřební daně

Předmět daně	Měrná jednotka	Sazba daně v Kč
Motor. benzíny - bezolovnaté	1 000 l	12 840,-
Technické benzíny	1 000 l	13 710,-
Střední, těžké plynové, topné oleje (nafta)	1 000 l	10 950,-
Líh, lihoviny, destiláty	1 l etanolu - lihu	285,-
Ovocné destiláty (slivovice)	1 l etanolu	143,-
Pivo	1 hl a každé celé procento extraktu původní mladiny	32,- nižší sazby pro malé pivovary
Šumivá vína	1 hl	2 340,-
Tichá vína	1 hl	0,-
Cigarety	ks	1,39 Kč + 27 %, min. 2,52/ks
Doutníky	ks	1,67
Cigaretový tabák	kg	2 185,-

Motorová nafta – spotřební daň v EUR na 1 000 litrů

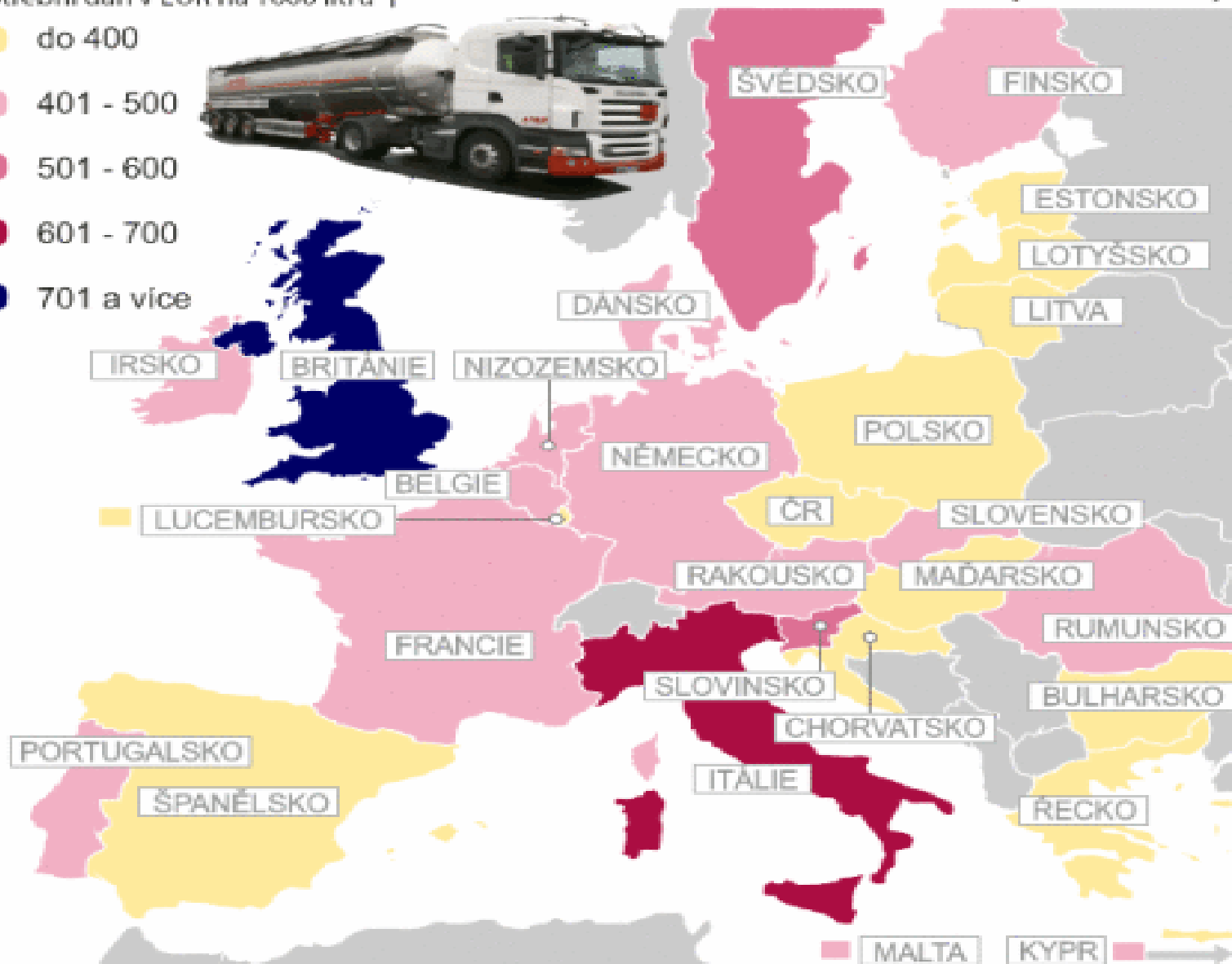
Země	EUR/1000 l	Země	EUR/1000 l
Velká Británie	740	Rakousko	410
Itálie	617	Slovensko	406
Švédsko	511	Portugalsko	402
Slovinsko	509	Česká republika	396
Irsko	499	Estonsko	393
Nizozemí	490	Chorvatsko	373
Francie	481	Španělsko	369
Německo	470	Maďarsko	357
Finsko	463	Lotyšsko	346
Kypr	461	Řecko	340
Belgie	428	Polsko	339
Malta	422	Lucembursko	335
Rumunsko	422	Litva	330
Dánsko	420	Bulharsko	300

MOTOROVÁ NAFTA

spotřební daň v EUR na 1000 litrů

(k 1.1.2015)

- do 400
- 401 - 500
- 501 - 600
- 601 - 700
- 701 a více

zdroj: Studie "Zdanění spotřeby v České republice", Evropská komise

ČTK

Výpočet spotřební daně u benzínu

Prodejce A prodává prodejci B 1 000 l benzínu. Cena 1 000 l benzínu bez spotřební daně je 9 550 Kč. Prodejce B dodává benzín do obchodní sítě za obchodní marži 5 000 Kč za 1 000 l.

Podnikatel A

1 000 l benzínu bez spotřební daně	9 550,- Kč	
<u>spotřební daň na 1 000 l benzínu</u>	<u>12 840,- Kč</u>	FÚ = 12 840,- spotřební daň
cena bez DPH	22 390,- Kč	
<u>DPH 21 %</u>	<u>4 701,9 Kč</u>	FÚ = 4 701,9 DPH
cena s DPH	27 091,9 Kč	

Podnikatel B

Náklady (plátce nakupuje bez DPH)	22 390,- Kč	
<u>marže (přidaná hodnota)</u>	<u>5 000,- Kč</u>	
cena bez DPH	27 390,- Kč	
<u>DPH 21 %</u>	<u>5 751,9 Kč</u>	FÚ = 5 751,9 – 4 701,9 = 1 050,-
cena s DPH	33 141,9 Kč	

FÚ získá celkem 12 840,- Kč na spotřební dani a 5 751,9 Kč na DPH.

Spotřební daň u piva v Evropě

Země	Spotřební daň na půllitr v Kč	Země	Spotřební daň na půllitr v Kč
Rumunsko	1,15	Kypr	2,93
Bulharsko	1,17	Rakousko	3,06
Německo	1,21	Maďarsko	3,1
Lucembursko	1,22	Chorvatsko	3,30
Španělsko	1,27	Itálie	3,60
Litva	1,51	Řecko	3,98
Francie	1,69	Nizozemí	4,1
Estonsko	1,75	Dánsko	5,23
Lotyšsko	1,92	Slovinsko	6,74
Česko	1,92	Irsko	9,63
Slovensko	2,20	Švédsko	12,01
Malta	2,30	Turecko	16,44
Portugalsko	2,35	Velká Británie	14,98
Belgie	2,62	Finsko	18,33
Polsko	2,88	Norsko	34,70

Spotřeba piva v EU

Největší spotřeba piva

- Česko 145 litrů piv na obyvatele (včetně kojenců a dětí)
- Rakousko (108,1 litrů),
- Německo (107,2 litrů),
- Litva (95,6 litrů),
- Polsko (95 litrů),
- Rumunsko (89 litrů),
- Irsko (86 litrů)
- Lucembursko (85 litrů).

Spotřeba piva v EU

Nejmenší spotřeba piva

- Turecko (10,9 litrů),
- Itálie (29 litrů),
- Francie (30 litrů),
- Řecko (35,4 litrů),
- Malta (45,2 litrů),
- Španělsko (48,2 litrů),
- Švédsko (50,7 litrů).

Spotřební daň u vína v EU

Země	Tichá vína na 1 litr v Kč	Šumivá vína na 1 litr v Kč	Země	Tichá vína na 1 litr v Kč	Šumivá vína na 1 litr v Kč
Norsko	171	171	Francie	1	2
Irsko	116	233	Německo	0	34
Velká Británie	100	129	Česko	0	23
Finsko	93	93	Slovensko	0	27
Švédsko	68	68	Maďarsko	0	15
Dánsko	41	52	Rakousko	0	0
Nizozemí	24	70	Řecko	0	0
Estonsko	23	23	Itálie	0	0
Japonsko	17	17	Lucembursko	0	0
Belgie	16	53	Portugalsko	0	0
Kanada	12	12	Slovinsko	0	0
USA	12	29	Španělsko	0	0
Polsko	11	11	Švýcarsko	0	0

Spotřební daň u vína

Vinařské závody vyskladnily 200 litrů šumivého vína. Vlastní náklady a zisk na 1 litr šumivého vína je 25 Kč. DPH je 21 %. Sazba daně je 23,40 na 1 litr. šumivého vína. Vypočítejte spotřební daň a prodejní cenu včetně DPH.

Spotřební daň

1 l šumivého vína.....	23,40 Kč
<u>vlastní a zisk na 1 l vína.....</u>	<u>25,00 Kč</u>
cena bez DPH.....	48,40 Kč
<u>DPH 21 % .....</u>	<u>10,16 Kč</u>
cena s DPH.....	58,56 Kč = 59,- Kč

Spotřební daň u tvrdého alkoholu v EU

Země	Spotřební daň na ½ l 40% lihoviny (v Kč)	Země	Spotřební daň na ½ l 40% lihoviny (v Kč)
Švédsko	274	Česko	57
Finsko	217	Polsko	57
Irsko	156	Portugalsko	56
Velká Británie	149	Slovensko	54
Řecko	123	Lucembursko	52
Dánsko	101	Rakousko	50
Belgie	88	Slovinsko	50
Francie	83	Maďarsko	49
Nizozemí	75	Španělsko	42
Estonsko	75	Itálie	40
Lotyšsko	66	Rumunsko	38
Německo	65	Kypr	30
Litva	64	Bulharsko	28
Malta	63		

Výpočet spotřební daně z lihu

Spotřební daň 1 l 40 % alkoholu

1 l 100 % alkoholu 285,- Kč

1 l 40 % alkoholu x Kč

$285/100 \times 40$ 114,- Kč

náklady + zisk na výrobu 1 l 45,- Kč

spotřební daň 114,- Kč

cena bez DPH 159,- Kč

DPH 21% 33,- Kč

cena 1 lahve celkem 192,- Kč

Výpočet spotřební daně u cigaret

Cigarety s délkou nad 70 mm mají MF danou cenu 89,- Kč. Pevná sazba daná zákonem je 1,39 Kč na kus a procentní sazba 27 % (min. 2,52 za ks).

cena pro spotřebitele = 89,- Kč (73,5 Kč cena, **15,4** Kč DPH 21 %)

pevná sazba spotřební daně 20 x 1,39 27,8 Kč

procentní sazba 27 % z ceny 89,- Kč 24,03,- Kč

celková výše spotřební daně **51,83** Kč

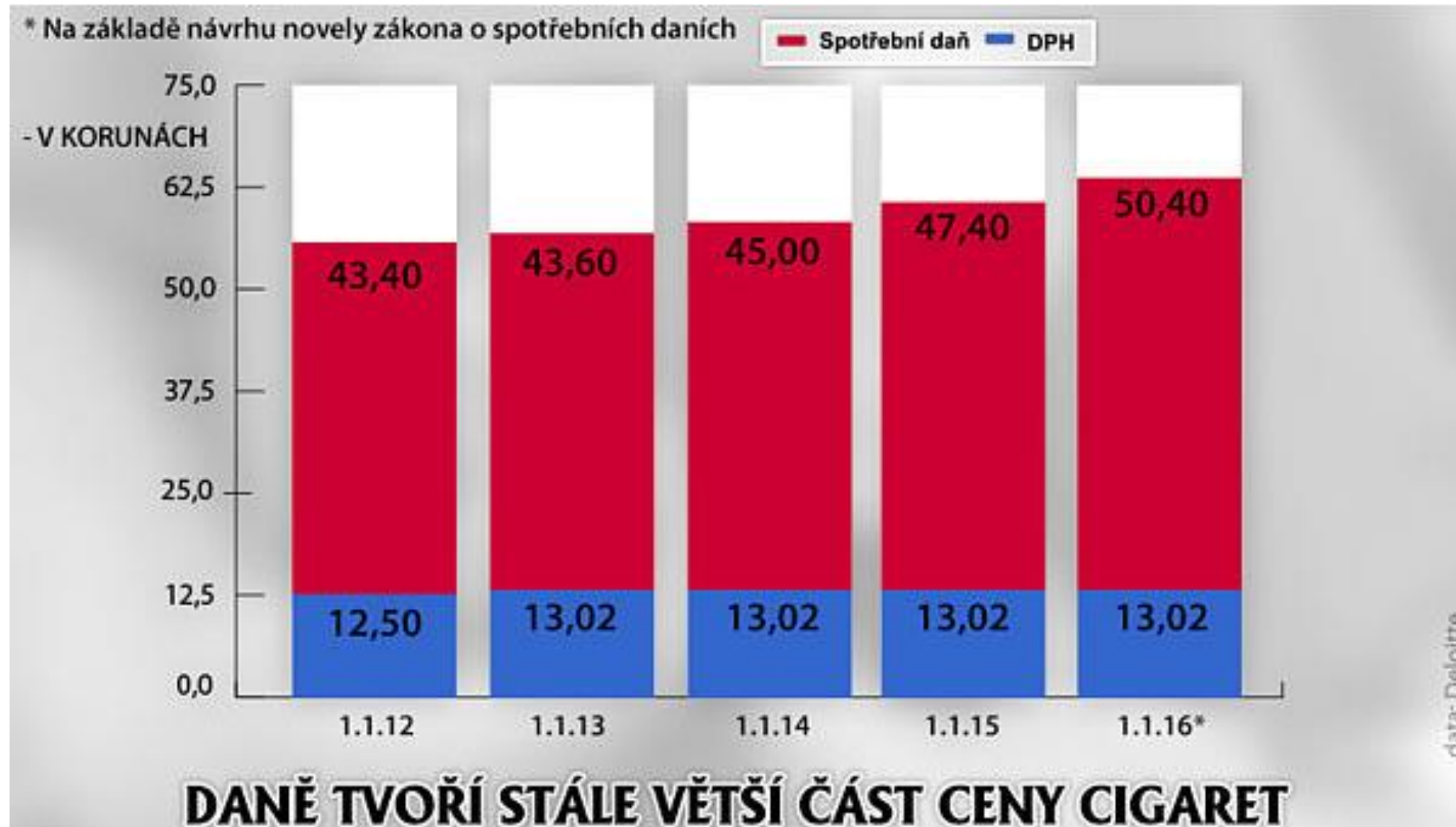
Pro srovnání

min. spotřební daň je $2,52 \times 20 = 50,4$ Kč – je menší, musíme použít vypočtenou

náklady, zisk, marže = $89 - 15,4 - 51,83 = \mathbf{21,71}$ Kč

Procento zdanění = $15,4 + 51,83 = 67,23$ Kč = **76 %**

Podíl daní na ceně cigaret

Procento zdanění cigaret ve světě

- **Nejvyšší** celkové zdanění cigaret je:
  - ve Velké Británii (87,3 %),
  - Řecku (85,8 %), Polsku (85,0 %),
  - Nizozemsku (83,9 %), Estonsku (83,7 %), Belgii (83,1 %),
  - Finsku (82,8 %), Irsku (81,6 %), Lotyšsku (81,5 %), Francii (81,4 %).
- Celkové zdanění je **nejnižší**:
  - v Lucembursku (69,3 %),
  - Česku (76 %),
  - Německu (76,1 %), Chorvatsku (76,2 %), Kypru (76,9 %),
  - Litvě (78,4 %).

Procento z dospělých, kteří denně kouří (dle statistiky OECD)

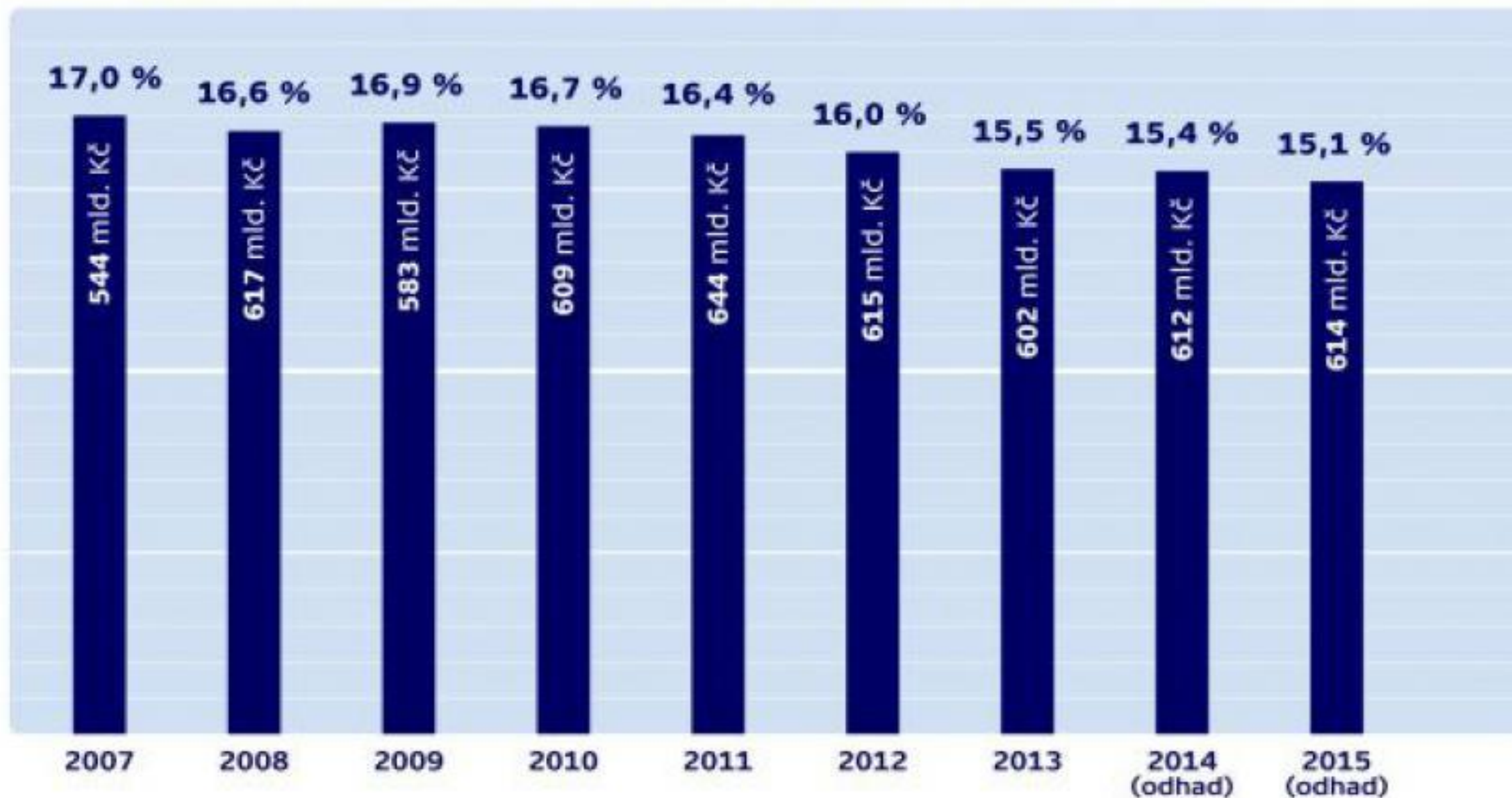
Nejvíce kouří:

- Řekové (32 %),
- Chile (29,8 %), Irsko (29 %),
- Maďarsko (26,5 %), Estonsko (26,2 %),
- Česko (24,6 %),
- Španělsko (23,9 %), Polsko (23,8 %).

Nejméně kouří občané:

- Švédsko (13,1 %),
- Islandu, USA (14,8 %),
- Austrálie (15,1 %), Kanady (15,7 %),
- Nového Zélandu (16,5 %),
- Lucemburska (17,0 %), Norska (17,0 %) a Finska (17,8 %).

Objem šedé ekonomiky v poměru k celkovému HDP v ČR

Ekologická daň

- České republice vznikla v souladu s podmínkami členství České republiky v Evropské unii k 1. lednu 2008 povinnost zavést tuto daň.

Předmět daně

- zemní plyn a některé další plyny,
  - **od daně je osvobozen** plyn určený pro výrobu tepla v domácnostech, k výrobě elektřiny,
- pevná paliva - černé uhlí, hnědé uhlí, koks,
  - sazba daně činí 8,50 Kč/GJ spalného tepla.
- elektřina.
  - sazba daně činí 28,30 Kč/MWh.

Plátcem daně je většinou dodavatel.

Poplatníkem je konečný spotřebitel.

Daň z příjmů FO

Poplatník

- fyzická osoba, která má trvalé bydliště na území ČR, nebo se zde obvykle zdržuje (déle než 183 dní ročně).

Plátcí

- podnikatelé - odvádí daň sami za sebe (jsou plátcí i poplatníky),
- zaměstnavatelé - odvádí daň za zaměstnance,
- má-li osoba (zaměstnanec) více zaměstnavatelů, podává daňové přiznání sám (měsíčně platí zálohy).

Členění příjmů

- příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky,
- příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti
  - příjmy z využití autor. práv, z výkonu nezávislého povolání – tlumočníci
- příjmy z kapitálového majetku
  - (dividendy, podíly na zisku - velká část těchto příjmů tvoří samostatné daňové základy 15 %),
- příjmy z pronájmu,
- ostatní příjmy,
  - výhry, příjem z prodeje majetku na který se nevztahuje osvobození,
  - od daně jsou osvobozeny ostatní příjmy, pokud jejich úhrn nepřesáhne ve zdaňovacím období 30 000,- (tzv. příležitostné prodeje).

Výpočet daně z příjmů FO a čisté mzdy

Základní schéma

1. Základ daně

- Odečteme odčitatelné položky (v ročním zúčtování)

2. Zaokrouhlíme základ daně

3. Daň 15 %

4. Slevy na dani odečteme od daně

5. Pojištění hrazené zaměstnancem z hrubé mzdy (ZP, SP)

6. Čistá mzda

Výpočet daně z příjmů FO a čisté mzdy

1. Základ daně

- zaměstnanci
  - hrubá mzda + 34 % SP a ZP placené zaměstnavatelem (superhrubá mzda)
- podnikatelé, kteří vedou daňovou evidenci
  - příjmy – výdaje
- podnikatelé účtující v podvojném účetnictví
  - výnosy - náklady

Odečteme odčitatelné položky (pouze v ročním zúčtování)

2. Zaokrouhlíme základ daně

- v ročním zúčtování na 100 dolů
- při výpočtu měsíční zálohy na 100 nahoru.

Výpočet daně z příjmů FO a čisté mzdy

3. Daň 15 %

- ze zaokrouhleného základu daně

4. Slevy na dani odečteme od daně

- za poplatníka,
- za vyživované dítě,
- za manžela, v případě, že nemá příjem vyšší než 68 000 Kč ročně,
- za studenta,
- je-li držitelem průkazu ZTP,
- Školkové,
- pokud zaměstnává postiženého zaměstnance.

5. Pojištění hrazené zaměstnancem z hrubé mzdy

- celkem 11 %, ZP 4,5 %, SP 6,5 %,

6. Čistá mzda

- HM – 11 % ZP a SP hrazené zaměstnancem – daň po slevách

Výdajové paušály

- 80 % z příjmů zemědělského podnikatele a z příjmů řemeslných živností,
- 60 % z příjmů ze živností, mimo živností řemeslných,
- 40 % z příjmů poplatníků podnikajících podle zvláštních předpisů (jedná se o příjmy např. advokátů, daňových poradců, lékařů aj.).
- 30 % z příjmů z pronájmu majetku zařazeného v obchodním majetku.
  - lze je uplatnit pouze do příjmu 2 000 000 Kč.

OSVČ, která použije paušály, nesmí odečíst od daně slevy na dítě a manžela (manželku).

Vzorový příklad

Výpočet	Skutečné náklady	Paušál
Příjem	1 143 500	1 143 500
Výdaje (nebo 60% paušál)	636 100	686 100
Daňový základ	507 400	457 400
Daň z příjmu před slevami	76 110	68 610
Sleva na poplatníka	24 840	24 840
Sleva na manželku	24 840	0
Daňové zvýhodnění	13 404	0
Daň z příjmu po slevách	13 026	43 770

Odčitatelné položky (pouze v ročním zúčtování)

- Dary - min. 2 % ze základu daně nebo činit alespoň 1 000 Kč, max. 15 % ze základu daně. Hodnota odběru krve činí 2 000 Kč.
- Úroky z úvěru ze stavebního spoření nebo hypotečního úvěru - max. ve výši 300.000 Kč.
- Příspěvky zaplacené na penzijní připojištění se státním příspěvkem - částka, se rovná zaplaceným příspěvkům sníženým o 12 000 korun, max. výše činí 24.000 Kč ročně.
- Pojistné zaplacené na životní pojištění, max. lze odečíst 24.000 Kč ročně.

Sleva na daních	Sleva ročně (Kč)	Sleva měsíčně (Kč)
- za poplatníka	24 840	2 070
- za vyživované dítě žijící s poplatníkem v domácnosti (dvojnásobná částka, je-li dítě držitelem průkazu ZTP/P)	1. dítě 13 404 2. dítě 17 004 3. dítě 20 604	1. dítě 1 117 2. dítě 1 417 3. dítě 1 717
- na vyživovaného manžela, v případě, že tato osoba neměla vlastní příjem vyšší než 68 000 Kč ročně (dvojnásobná částka, je-li držitelem průkazu ZTP/P)	24 840	není
- pobírá-li poplatník částečný invalidní důchod	2 520	210
- pobírá-li poplatník plný invalidní důchod	5 040	420
- je-li poplatník držitelem průkazu ZTP-P	16 140	1 345
- student, který se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem	4 020	335

Slevy na daních 2016

Dále se může z vypočtené daně odečíst:

- 18 000 Kč za každého zaměstnance se změněnou pracovní schopností
- 60 000 Kč za každého zaměstnance s těžkým zdravotním postižením

Daňový bonus:

- maximální 60 300 Kč ročně, 5 025 Kč měsíčně,
- minimální 100 Kč ročně, 50 Kč měsíčně.

Vývoj slev na dítě

Výše slevy dle počtu dětí	2014 (za měsíc /za rok)	2015 (za měsíc /za rok)	2016 (za měsíc /za rok) připravuje se	2017 (za měsíc /za rok) připravuje se
Sleva na 1. dítě	1117/13 404	1117/13 404	1117/13 404 Kč	1117/13 404
Sleva na 2. dítě	1117/13 404	1317/15 804	1417/17 004	1617/19 404
Sleva na 3. dítě	1117/13 404	1417/17 004	1717/20 604	2017/24 204

Efektivní zdanění v zemích OECD – 2 děti, manželka bez příjmů

Nízké zdanění (%)		Vysoké zdanění (%)	
Česká republika	5,72	Dánsko	34,4
Chile	7,0	Rakousko	32,6
Mexiko	10,0	Belgie	31,1
Korea	10,7	Finsko	30,7
Švýcarsko	10,8	Nizozemí	28,8
Slovensko	10,9	Řecko	28,7
Irsko	12,3	Norsko	27,7
USA	12,8	Maďarsko	26,5
Estonsko	13,8	Turecko	25,7
Španělsko	15,4	Slovinsko	24,8
Kanada	16,3	Itálie	24,7
Izrael	16,5	Švédsko	24,4
Portugalsko	17,2	Velká Británie	23,7

Daň z příjmů PO

Plátce je stejný jako poplatník

- všechny právnické osoby.

Předmět daně

- výnosy z veškeré činnosti a nakládání s majetkem.

Zdaňovací období

- ročně (kalendářní rok).

Výpočet daně z příjmů PO - schéma

1. Základ daně

2. Zaokrouhlíme na 1000 dolů

- daň se počítá pouze v ročním zúčtování

3. Daň 19 % ze zaokrouhleného základu

4. Slevy na daních

Daň z příjmů PO

Plátce je stejný jako poplatník

- všechny právnické osoby.

Předmět daně

- výnosy z veškeré činnosti a nakládání s majetkem.

Zdaňovací období

- ročně (kalendářní rok).

Výpočet daně z příjmů PO

Výsledek hospodaření

+ daňově neuznatelné výdaje

- odčitatelné položky od základu daně

= základ daně

Výpočet daně z příjmů PO

Daňově neuznatelné výdaje – např.

- náklady na reprezentaci,
- cestovné nad limit, stravenky nad limit,
- pokuty a penále, manka a škody,
- dary.

Výpočet daně z příjmů PO

Odčitatelné položky

- hodnota daru pro školství, kulturu, zdravotnictví, sport, min. 2 000 Kč, max. 10 % základu daně,
- ztráta z předchozího účetního období (max. 5 let zpátky),
- až 100 % výdajů (nákladů), které poplatník vynaložil za daňové období při realizaci projektů výzkumu a vývoje.
- částky vynaložené zaměstnavatelem na úhradu výdajů spojených s odborným rozvojem zaměstnanců a rekvalifikaci.

Výpočet daně z příjmů PO

2. Zaokrouhlíme na 1000 dolů (daň se počítá pouze v ročním zúčtování)
3. Daň 19 % ze zaokrouhleného základu
4. Slevy na daních
  - 18 000,- Kč za každého zaměstnance se změnou pracovní schopností,
  - 60 000,- Kč za každého zaměstnance s těžkým zdravotním postižením.

Vývoj sazby daně z příjmu PO

Rok	1993	1994	1995	1996 1997	1998 1999	2000 2003	2004	2005	2006 2007	2008	2009	2010 2013
Sazba %	45	42	41	39	35	31	28	26	24	21	20	19

Daň z nemovitých věcí

Daň má 2 části:

- **daň z pozemků**

- základem je cena pozemku dle vyhlášky,
- je dána rozlohou a využitím pozemku.

- **daň ze staveb**

- základem je půdorys v nadzemní části stavby v m²,
- sazba závisí i na poloze stavby.

Daň z pozemku

Sazba daně podle druhu pozemku

Druh pozemku		Sazba daně
A	Orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocný sad	0,75 %
B	Trvalý travní porost	0,25 %
C	Hospodářský les	0,25 %
D	Rybník s intenzivním a průmyslovým chovem ryb	0,25 %
E	Zastavěná plocha a nádvoří	0,20 Kč za 1m ²
F	Stavební pozemek	2 Kč za 1m ²
G	Ostatní plocha	0,20 Kč za 1m ²

U pozemků A, B vynásobí výměru cenou, kterou vyhláší pro jednotlivá katastrální území Ministerstvo zemědělství ČR.

U pozemků C a D vynásobí výměru cenou, kterou je možné zjistit předpisech, nebo použít částku 3,80 Kč za m².

Místní koeficient

- Obec může obecně závaznou vyhláškou **pro všechny nemovitosti** na území celé obce stanovit jeden místní koeficient ve výši 2, 3, 4 nebo 5, nebo stanoví různé koeficienty pro různé části obce.
- Tímto koeficientem se vynásobí daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, a to **C, D, E, F, G, X, Y**.
- **Výjimkou** jsou pozemky orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů **A, B**.

Koeficient podle velikosti obce

Velikost obce	Koeficient
Do 1 000 obyvatel	1,0
1 000 až 6 000 obyvatel	1,4
6 000 až 10 000 obyvatel	1,6
10 000 až 25 000 obyvatel	2,0
25 000 až 50 000 obyvatel	2,5
Nad 50 000 obyvatel, ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních, Poděbradech a statutárních městech	3,5
V Praze	4,5

Obce mohou: + koeficient zvýšit (o 1 kategorii = 0,5)
                     - nebo snížit (až o 3 kategorie = 0,5 až 1,5).

Sazba daně podle druhu stavby

Druh pozemku		Sazba daně
H	Obytný dům	2 Kč/m ²
I	Ostatní stavba tvořící příslušenství k obytnému domu (např. kůlny, stodoly, bazény)	2 Kč/m ²
J	Stavba pro individuální rekreaci, rodinný dům k individuální rekreaci	6 Kč/m ²
K	Stavba plnící doplňkovou funkci ke stavbě pro individuální rekreaci (např. kůlny, stodoly, bazény)	2 Kč/m ²
L	Garáž vystavěná odděleně od obytného domu	8 Kč/m ²
M	Stavba užívaná pro podnikatelskou činnost – zemědělská prvovýroba, lesní a vodní hospodářství	2 Kč/m ²
N	Stavba užívaná pro podnik. činnost – průmysl, stavebnictví, doprava, energetika, zeměd. výroba	10 Kč/m ²
O	Stavba užívaná pro podnikatelskou činnost – ostatní podnikatelská činnost	10 Kč/m ²
P	Ostatní stavba	6 Kč/m ²
R	Byt	2 Kč/m ²
S	Samost. nebytový prostor užívaný pro podnik. činnost – zeměd. prvovýroba, lesní a vodní hosp.	2 Kč/m ²
T	Samost. nebyt. prostor užívaný pro podnik. čin. – průmysl, staveb., dopr., energetika, ost. zem. vyr.	10 Kč/m ²
U	Samostatný nebytový prostor užívaný pro podnikatelskou činnost – ost. podnikatelská činnost	10 Kč/m ²
V	Samostatný nebytový prostor užívaný jako garáž	8 Kč/m ²
Z	Ostatní samostatný nebytový prostor	2 Kč/m ²

Daň ze staveb

- U staveb typu H až P hraje roli počet podlaží. Pokud jejich zastavěná plocha přesahuje $\frac{2}{3}$ plochy, za každé patro se k základní sazbě přičítá 0,75 Kč.
- Vlastníci staveb H, I, P, R, V, Z budou daň násobit **koeficientem podle velikosti obce**.
- Obec může koeficient zvýšit o jednu kategorii, tedy o 0,5, nebo snížit o jednu až tři kategorie, tedy o 0,5, 1, nebo 1,5.
- Pro stavby typu J, K, L, M, N, O, S, T, U si může obec stanovit vyhláškou koeficient, jehož jednotná výše je 1,5.
- Pokud nemovitost typu J a K leží v národním parku nebo v I. zóně chráněné krajinné oblasti, násobí se výměra koeficientem 2.

Daň ze staveb

- U daně ze staveb, které jsou **částečně používány pro bydlení** a částečně pro **podnikatelskou činnost** poplatníka, se **daň zvyšuje o 2 Kč za každý m²** podlahové plochy nebytového prostoru sloužícího k podnikatelské činnosti.
- **Obec může stanovit místním koeficientem** vztahujícím se na všechny typy staveb, který má základní hodnotu 1, ale obce ho mohou vyhláškou zvyšovat na hodnoty 2, 3, 4 a 5.

Daň z nemovitých věcí u obytného domu

Vypočítejte daň z obytného domu

- se zahradou 400 m²,
- zastavěná plocha a nádvoří 200 m²,
- z toho zastavěná plocha domu 120 m²,
- dům má 3 nadzemní podlaží (tedy 2 splňují podmínku více než 2/3 zastavěné plochy),
- obec má 20 000 obyvatel,
- místní koeficient je 2,
- cena pozemku podle vyhlášky 10 Kč/m².

Daň z nemovitých věcí u obytného domu

Daň za zahradu A

Zahrada $400 \times 10 = 4\,000 \times 0,75 \% (: 100 \times 0,75) = 30,- \text{ Kč}$

Zastavěná plocha $(200 - 120) \times 0,2$ (sazba daně) $\times 2$ (místní koeficient) = 32 Kč

Celkem zahrada a zastavěná plocha (bez domu) $30 + 32 = \mathbf{62 \text{ Kč}}$

Daň za dům H

Stavba - dům 120 (výměra) $\times (2 + 0,75 + 0,75) \times 2$ (koef. vel. obce) $\times 2$
(místní) $= 120 \times 3,5 \times 2 \times 2 = \mathbf{1680}$

Celkem za nemovitost $1680 + 62 = 1742$

Daň z nemovitých věcí u chaty

Vlastníte rekreační chatu (J)

- o půdorysu 35 m²,
- má 1 další nadzemní podlaží přesahující 2/3 zastavěné plochy.
- u chaty máte zahradu o výměře 100 m²,
- jednopodlažní kůlnu o půdorysu 8 m².

Pro stavby typu J, K, L, M, N, O, S, T, U si může obec stanovit vyhláškou koeficient podle § 11 odst. 3 písm. b) zákona o dani z nemovitostí, jehož jednotná výše je 1,5 a obec této možnosti využila.

Místní koeficient obec stanovila vyhláškou 2.

Cena pozemku zahrady A podle vyhlášky 8 Kč.

Velikost obce je do 6 000 osob.

Daň z nemovitých věcí u chaty

Zahrada A $100 \times 8 = 800 \times 0,75 \% (: 100 \times 0,75) = \mathbf{6,-}$ Kč

Chata J 35 (výměra) $\times (6 + 0,75)$ (sazba s 1 podl.) $\times 1,5$ (koef § 11) $\times 2$
 $= 35 \times 6,75 \times 1,5 \times 2 = 708,75 = \mathbf{709,-}$ Kč

Kůlna K $8 \times 2 \times 1,5 \times 2 = 48$

Celkem za nemovitost: $6 + 709 + 48 = 763$

Daň z nemovitých věcí u bytu

Vlastníte byt 3 + 1,

- podlahová plocha 75 m²,
- obec s 30 000 obyvateli,
- místní koeficient 2.

Jak by se daň změnila, pokud by byla součástí pozemku s bytovým domem i zahrada?

Daň z nemovitých věcí u bytu

Byt R

Základ daně 75 (výměra) x 1,2 (zohledníme společné části domu) = 90 m²

Daň za byt 90 (výměra) x 2 (sazba) x 2,5 (koef. vel.) x 2 (místní) = 900,- Kč

Se zahradou

Základ daně 75 x 1,22 (zohledníme společné části domu a zahradu) = 91,5 m²

Daň za byt 91,5 (výměra) x 2 (sazba) x 2,5 (koef. vel.) x 2 (místní) = 915,-

Kč

Osobní automobily

Objem válců		Sazba v Kč
	do 800 cm ³	1 200
nad 800 cm ³	do 1 250 cm ³	1 800
nad 1 250 cm ³	do 1 500 cm ³	2 400
nad 1 500 cm ³	do 2 000 cm ³	3 000
nad 2 000 cm ³	do 3 000 cm ³	3 600
nad 3 000 cm ³		4 200

Nákladní automobily

Základ daně	Sazba v Kč
1 náprava do 1 tuny	1 800
1 náprava nad 1 tunu do 2 t	2 700
1 náprava nad 8 t	9 600
2 nápravy do 1 t	1 800
2 nápravy nad 27 t	46 200
3 nápravy nad 13 t do 15 t	10 500
3 nápravy nad 31 t do 36 t	43 500

Výpočet daně silniční

Podnikatel začal 26. srpna používat k podnikatelské činnosti vlastní dříve nepodnikatelský osobní automobil o zdvihovém objemu motoru 1 300 cm³.

sazba podle tabulky: 2 400 Kč

měsíční sazba: $\frac{2\,400}{12} = 200$ Kč

automobil byl používán 5 měsíců (včetně srpna)

silniční daň: 200 . 5 = 1 000 Kč

Úrokování

Jednoduché úročení

$$\acute{u} = \text{jistina} \cdot \frac{\text{úrok. sazba}}{100} \cdot \frac{\text{počet dní}}{360}$$

Jednoduché úročení

- Zákazník měl 1. ledna na vkladní knížce, která je úročena 1 % ročně, 150 000,- Kč.
- Dne 20. května vybral 80 000,- Kč.
- Do konce roku nedošlo na vkladní knížce k žádnému pohybu.
- Jaký úrok banka zákazníkovi připíše, jestliže sazba daně z příjmu je 15 %.
- Banka na vkladní knížku připisuje čistý úrok (tj. po zdanění).

Jednoduché úročení

$$1.1. - 20.5. = (5 - 1) \cdot 30 + (20 - 1) = 120 + 19 = 139 \text{ dní}$$

$$\underline{20.5. - 31.12. = (12 - 5) \cdot 30 + (31 - 20) = 210 + 11 = 221 \text{ dní}}$$

$$= 360 \text{ dní}$$

Jednoduché úročení

$$\acute{u} = \text{jistina} \cdot \frac{\text{úrok. sazba}}{100} \cdot \frac{\text{počet dní}}{360}$$

$$\acute{u}_1 = 150\,000 \cdot \frac{1}{100} \cdot \frac{139}{360} = 579,2 \text{ Kč}$$

$$\acute{u}_2 = 150\,000 - 80\,000 \cdot \frac{1}{100} \cdot \frac{221}{360} = 429,7 \text{ Kč}$$

$$\acute{u} = 579,2 + 429,7 = 1\,008,9 = 1\,009 \text{ Kč}$$

$$15\% \text{ z } 1\,009 = 151,3 = 152 \text{ Kč}$$

$$\text{čistý úrok} = 1\,009 - 152 = 857 \text{ Kč}$$

Složené úročení

- Uložíme 200 000 Kč na 3 roky.
- Úroková sazba činí 3 %.
- Srážková daň z úroků je 15 %.
- Jaká bude výše čiských úroků a konečná jistina?

Složené úročení

$$\dot{u}_1 = 200\,000 \cdot 0,03 = 6\,000 \text{ Kč} \quad - 15\% \text{ daň z } 6\,000 = 6\,000 - 900 = 5\,100 \text{ Kč}$$

$$\dot{u}_2 = 205\,100 \cdot 0,03 = 6\,153 \text{ Kč} \quad - 15\% \text{ daň z } 6\,153 = 6\,153 - 923 = 5\,230 \text{ Kč}$$

$$\underline{\dot{u}_3 = 210\,330 \cdot 0,03 = 6\,310 \text{ Kč} \quad - 15\% \text{ daň z } 6\,310 = 6\,310 - 947 = 5\,363 \text{ Kč}}$$

$$\text{Celkový čistý úrok} \qquad \qquad \qquad 15\,693 \text{ Kč}$$

Složené úročení

$$J_t = J_0 \cdot \left(1 + \frac{p}{100}\right)^t$$

Složené úročení

Snížíme úrokovou sazbu o srážkovou daň

$$3 - (15 \% \text{ ze } 3 \%) = 3 - (0,15 \cdot 3) = 3 - 0,45 = 2,55 \% = \text{skutečná úroková sazba}$$

$$J_t = J_0 \cdot \left(1 + \frac{p}{100}\right)^t$$

$$J_t = 200\,000 \cdot \left(1 + \frac{2,55}{100}\right)^3$$

$$J_t = 200\,000 \cdot (1,0255)^3$$

$$J_t = 200\,000 \cdot 1,0784672$$

$$J_t = 215\,693 \text{ Kč}$$

$$ú = J_t - J_0$$

$$= 215\,693 - 200\,000$$

$$= 15\,693 \text{ Kč}$$

Diskontování

$$J_0 = J_t \cdot \frac{1}{\left(1 + \frac{\text{úroková sazba}}{100}\right)^n}$$

Diskontování

Vypočítejte, kolik teď musíme vložit, abychom za 5 let při 2% úrokové sazbě získali 100 000,- Kč

$$\begin{aligned} J_0 &= 100\,000 \cdot \frac{1}{\left(1 + \frac{2}{100}\right)^5} = 100\,000 \cdot \frac{1}{(1,02)^5} = \\ &= 100\,000 \cdot \frac{1}{1,1040807} = 100\,000 \cdot 0,9057308 = 90573,08 \end{aligned}$$

Umořování dluhu

Roční splátka = velikost úvěru * umořovatel

$$\text{umořovatel} = \frac{\frac{\text{úroková sazba}}{100}}{1 - \frac{1}{\left(1 + \frac{\text{úr. sazba}}{100}\right)^{\text{počet období}}}}$$

Umořování dluhu

- Jak velkými ročními anuitami placenými koncem roku splatíte dluh 500 000,- Kč, který Vám byl poskytnut na 5 let při úrokové sazbě 10 %?

$$\begin{aligned} \text{roční splátka} &= 500\,000 \cdot \frac{\frac{10}{100}}{1 - \frac{1}{\left(1 + \frac{10}{100}\right)^5}} = 500\,000 \cdot \frac{0,1}{1 - \frac{1}{(1,1)^5}} = 500\,000 \cdot \frac{0,1}{1 - \frac{1}{1,61051}} \\ &= 500\,000 \cdot \frac{0,1}{1 - 0,6209213} = 500\,000 \cdot \frac{0,1}{0,3790787} = 500\,000 \cdot 0,2637974 = 131\,898,7 \text{ Kč} \end{aligned}$$

Umořování dluhu

Rok	Dluh počátkem roku	Anuita 131 898,7 Kč		Dluh koncem roku
		úrok (10 %)	umořovací splátka (zbytek do anuity)	
1.	500 000,-	50 000	81 898,7	(500 000 – 81 898,7) = 418 101,3
2.	418 101,3	41 810,13	90 088,57	(418101,3 - 90 088,57) = 328 012,73
3.	328 012,73	32 801,27	99 097,43	(328 012,73-99 097,43) = 228 915,3
4.	228 915,3	22 891,53	109 007,17	(228 915,3 – 109 007,17) = 119 908,13
5.	119 908,13	11 990,81	119 907,89	0,24
Celkem		159 493,74	499 999,76	

Střádání

$$\text{konečná jistina} = \text{anuita} \cdot \frac{\left(1 + \frac{\text{úroková sazba}}{100}\right)^{\text{počet období}} - 1}{\frac{\text{úroková sazba}}{100}}$$

Střádání

Porovnejte, kolik uspoříme za 5 let, budeme-li ukládat částku 10 000,- Kč při neměnné úrokové sazbě 0,8 %. Částky ukládáme vždy na konci roku.

$$\text{konečná částka} = 10\,000 * \frac{\left(1 + \frac{0,8}{100}\right)^5 - 1}{\frac{0,8}{100}} = 10\,000 * \frac{(1,008)^5 - 1}{0,008}$$

$$10\,000 * \frac{1,040645 - 1}{0,008} = 10\,000 * 5,080625 = 50806,25 \text{ Kč}$$